

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӨСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
СИМӘК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫНЫҢ
III ЧАКЫРЫЛЫШ I УТЫРЫШЫ**

КАРАР № 2

Симәк ав.

“29” апрель, 2019 ел

**Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Симәк авыл
жирлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый
актларына һәм законнарға үзгәрешләр кертү мониторингын үткәрү
турындагы нигезләмәне раслау хакында**

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Симәк авыл
жирлеге жирле үзидарә органнарының Татарстан Республикасы Мөслим
муниципаль районы Симәк авыл жирлеге жирле үзидарә органнары
тарафыннан кабул ителгән (чыгарылган) муниципаль норматив хокукый
актларға һәм законнарға үзгәрешләр кертү буенча эшчәнлеген камилләштерү
максатларында, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы
Симәк авыл жирлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Мөслим
муниципаль районы Симәк авыл жирлеге Советы **КАРАР БИРӘ:**

1. «Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Симәк авыл
жирлеге жирле үзидарә органнарының законнар һәм муниципаль норматив
хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингын үткәрү» турындагы
нигезләмәне раслау хакында.

2. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Симәк авыл
жирлеге жирле үзидарә органнарына:

үз норматив ижади эшчәнлегендә әлеге карарның 1 пункты белән
расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;

әлеге Нигезләмәнең үтәлеше өчен жаваплы затларны билгеләргә;

жаваплы затлар итеп билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең
вазыйфаи күрсәтмәләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы
Симәк авыл жирлеге Уставында билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарырга,
шулай ук Интернет мәгълүмати-телекоммуникация челтәренә Татарстан
Республикасы Мөслим муниципаль районы Симәк авыл жирлеге рәсми
сайтында урнаштырырга.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

6. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көнненән соң 10 көн узгач үз
көченә керә.

Татарстан Республикасы

Мөслим муниципаль районы

Симәк авыл жирлеге башлыгы урынбасары

Р.Ф.Шигапова

«Расланган»
Татарстан Республикасы
Мөслим муниципаль
районы
Симәк авыл җирлеге
Советының
2019 ел, 29 апрель, 2 нче
санлы карары

**Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Симәк авыл
җирлеге җирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый
актларына һәм законнарға үзгәрешләр кертү мониторингын үткәрү
турында Нигезләмә**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Симәк авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингы (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, җирле үзидарә органнары) үз вәкаләтләре чикләрендә җирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлеген, мәгълүмат кабул итүне (бастыруны) тәмин итү өчен җыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча, муниципаль актларны үзгәртү яки көчен югалткан дип тануны (гамәлдән чыгару) күздә тоту.

2. Мониторинг җирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Җирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Советы аппаратының юридик хезмәте (юридик бүлеге) һәм муниципаль берәмлекнең башка җирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Җирле үзидарә органнарында мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткәрүнең максатлары булып:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү һәм аларның үз көчләрен югалтуын тану ихтыяжларын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләренә, каршылыкларны, бушлыкларны (кимчелек, пробел), хокукый жайга салуда кабатлауларны бетерү;

җирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәмин итү;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләренен (нормаларның) гамәлдә файдаланылмаган (актуальлеген югалткан) яисә кулланылмаган нигезләмәләрен ачыклау;

хокукый куллану нәтижәләлеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген киметүче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешен тәмин итүдә җирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга

булышлык күрсәтү;

канунчылык (нормалар чыгару) буенча эш барышын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү тора.

6. Мониторинг үз эченә үзгәрешләрне жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләүне ала:

федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка закон актларын;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актлары, федераль дәрәжәдәге законга кагылышлы башка норматив хокукый актларны;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актларын;

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы норматив хокукый актларын;

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Симәк авыл җирлеге Уставы, муниципаль актларын.

7. Мониторинг үткәрүнең нигезләре булып:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү;

хокукый җайга салуның билгеле бер өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларның кимчелекләре яки аларны камилләштерү турында массакүләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы;

гражданның, юридик затларның, шул исәптән иҗтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкилләкле органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мөрәҗәгатьләре, шул исәптән:

Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән хокукый экспертиза бәяләмәсе;

билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан муниципаль актларга карата коррупциягә каршы эзерләнгән экспертиза бәяләмәләре;

җирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә торган конференцияләр, семинарлар, гавами тыңлаулар, иҗтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документларын үз эченә алган мөрәҗәгатьләр тора.

II. Мониторинг үткәрү тәртибе

8. Җирле үзидарә органнары, аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча әлеге Нигезләмәнең 4 пунктында күрсәтелгән җаваплы затлар белән берлектә мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәрү максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып

алынырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг:

элегә Нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый актларны дөгъвалау эшләре буенча суд актлары (суд практикасы);

прокурор актлары анализы аша башкарыла.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, җирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән норма булдыру эше нәтижәләрен теркәү максатларында муниципаль берәмлекнең җирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын булдыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы карары нигезендә башкарыла торган муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланылуны (аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле, күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда):

«Гарант» мәгълүмат системасында контрольгә куелган закон һәм башка норматив хокукый актларга үзгәрешләр турында мәгълүмат керү;

«Гарант» мәгълүмат системасын хокукый җайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмалары мәгълүматы керү;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенен «Региональ законнар аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасыннан муниципаль актларның законнарга туры килмәве турында мәгълүмат керүне тәэмин итү.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары да файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукый актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) тәэмин итү, элегә Нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән бергә үз көчләрен югалтуын (гамәлдән чыгаруны) тану өчен мониторингны гамәлгә ашырганда муниципаль актларны куллану практикасы турында мәгълүмат түбәндәге критерийлар буенча гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатләрен саклау;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгын билгеләгән зуррак юридик көчкә ия норматив хокукый актларның булуы;

муниципаль акт чыгарганда җирле үзидарә органы компетенциясе чикләрен саклау;

муниципаль актта коррупциячел факторлар булу;

ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый җайга салуда тулылык;

коллизия хокук нормалары;

юридик-техник характердагы хаталар булу;

кулланганда муниципаль акт нигезләмәләренең мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукый актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез

карарлар, гамәлләр кылу (гамәл кылмау);

норматив хокукый актларны куллану тәҗрибәсе булу;

норматив хокукый актларны куллануның бердәм тәҗрибәсе булмавы;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар (саны) һәм эчтәлегә;

муниципаль акт белән җайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәҗәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турындагы закон көченә кергән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре.

13. Мониторинг нәтижәләре буенча федераль һәм республика законнарында муниципаль актларның үзгәрүенә китерә торган үзгәрешләр ачыкланган очракта, җирле үзидарә органнары тарафыннан:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану турында, яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны күбрәк юридик көчкә ия булган актлар белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяжын тудыручы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика акты басылып чыкканнан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданның, юридик затларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренә вәкилләкле органнары депутатларының мөрәҗәгатьләре, шулай ук прокуратура мәгълүматы торса, «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль законда билгеләнгән вакыт аралыгында карала торган прокурор актларыннан тыш, мониторинг мөрәҗәгать кергән көннән алып, 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Әлеге очракларда мониторинг үткәрү нәтижәләре турында мөрәҗәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак киләчәктә (перспективада) үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, җирле үзидарә органнарының норматив эшчәнлегә планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проектын эшләү һәм мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль актны кабул итү, әлеге нигезләмәнең 14 пунктындагы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгәннән соң ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар җирле үзидарә органнары житәкчеләре алдында хисаптан соң килүче айның 5 көненнән (числосыннан) дә соңга калмыйча, мониторинг нәтижәләре турында хисап тоталар.

16.1. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә: мониторинг үткәрү объекты турында мәгълүмат;

мониторингны үткэрүчеләр турында мәгълүмат;
мониторингны үткэрү вакыты турында мәгълүмат;
хокукый жайга салу предметының кыскача характеристикасы,
мониторинг үткэрү өчен нигезне алырга тиеш.

16.2. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә:
хокукый жайга салуда ачыкланган проблемалар турында мәгълүмат;
муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм (яки) яңа муниципаль
актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәр;
тиешле хокукый мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукый жайга салуны
камилләштерүгә юнәлдерелгән, мониторинг нәтижеләренә нигезләнгән
башка нәтижеләр һәм тәкъдимнәрне алырга мөмкин.

17. Мониторинг нәтижеләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль
актлар законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм вакыт аралыгында
Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрына
кертү өчен жибәрелә.

Регистрга кертү өчен мониторинг нәтижеләре буенча ачыкланган, әлеге
регистрда булмаган муниципаль актлар жибәрелә.

18. Мониторинг нәтижеләре буенча нормалар булдыру барышын
(процессын) камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзерләнәргә мөмкин.

IV. Җаваплылык

19. Мониторинг үткэрү һәм хокукый-ижади эшчәнлек өчен җаваплы
затлар мониторингны оештыру, шулай ук муниципаль актларны жирле
үзидарә органнары карамагына караган тиешле хокукый жайга салу
өлкәсендә федераль һәм республика законнарына туры китерү (яраклаштыру)
өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар)
җавап бирә.

20. Тискәре нәтижеләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга,
жәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китерүче мониторинг нәтижеләре буенча
гамәлләр кылган (гамәлләр кылмау) өчен законнар нигезендә жирле үзидарә
органнары җитәкчеләре җавап бирә.
